

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Budapest a szellemi világ
bucsujáráhelye lehetne*

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Osztályozás

Tárgy

708

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

„Budapest a szellemi világ bucsujáráhelye lehetne!”

A lomtárban levő muzeumi anyagból is világhírű gyűjteményeket lehetne összeállítani — Magyarország az őseMBER kulturájának valóságos paradicsoma — Négy kiváló külföldi tudós nyilatkozik a Nemzeti Muzéumról

(A *Nemzeti Ujság* tudósítójától.) A Nemzeti Muzéum világhírű gyűjteményeit hovatovább végzetes válságba sodorja a katasztrófális épülethiány. A *Nemzeti Ujság* többször hírt adott már arról a heroikus küzdelemről, amit a Gyűjtemény-Egyetem vezetősége folytat közgyűjteményeink megmentése és olyan elhelyezése érdekében, amely méltó a tudományhoz és kielégíti a művelődni vágyó nagyközönség érdekeit. Az idén végre megtörtént az első lépés: a *Néprajzi Muzéumot* sikerült tető alá hozni. A Nemzeti Muzéum épületében azonban még mindig összezsúfolva szoronganak a könyvtár, a régiségtár, az állattár, az ásványtár és a kőtár gyűjteményei. Ezeknek épületet kell szerezni és ebben a tekintetben a magyar közvélemény már egységes és egyhangú álláspontot foglalt. A kultuszminiszter is jelezte már több beszédében, hogy külön épületben helyezi el a természettudományi gyűjteményeket, hogy így a muzeum központi épülete felszabaduljon a könyvtár, a régiségtár és a praehistoria számára.

Munkatársunknak sikerült a Nemzeti Muzéum ügyében nyilatkozatra bírni több külföldi tudóst — akik most hosszabb tanulmányutakon voltak Budapesten —, akiknek véleménye megerősíti a magyar tudományos közvélemény

és a kultuszminiszter állásfoglalását. Az érdekes nyilatkozatokat alább közöljük:

Theodor Wiegand.

titikos tanácsos, a berlini Altes Muzeum igazgatója:

— *A magyar nemzeti erőnek elsőrangú bizonyítéka, hogy olyan muzeumot alkotott, mint a budapesti archeologiai gyűjtemény. A római korból és a népvándorlás idejéből való muzeális anyag a pannoniai provinciális kultúra termékeinek olyan kiváló gyűjteménye, hogy célszerű elhelyezése kötelesség nemcsak a magyar kultúrával szemben, hanem európai szempontból is.*

Karl Escherich.

müncheni egyetemi tanár, az „Anzeiger für Schaedlingskunde” szerkesztője:

— *Budapesten nemrég megtekintettem a magyar királyi entomológiai (rovar-tani) állomást Bakó, Kadocsa és Guörffy adjunktusok kalauzolása mellett. A gyűjtemény igen gazdag és tanulságos, a kiállítás olyan mintaszerű, hogy tanítványaimat Budapestre fogom küldeni az állattani muzeumok tanulmányozására.*

— *A mezőgazdasági muzeumot Jablonski barátommal néztem meg. Ez a gyűjtemény páratlanul áll a világon. Külön tanulmányt akarok írni róla egy német szakfolyóiratban.*

— *A Nemzeti Muzéum állattárában,*

különösen a Horváth Géza által gyűjtött és rendezett félszáznynak gyűjteménye ejtett bámulatba. Nagyszerű anyagot tartalmaz a Biró Lajos-féle ujuineai gyűjtemény is. Budapesti tapasztalataimról folyóiratomban hosszabb beszámolókat közlök.

Allons Dopsch.

bécsi egyetemi tanár, a gazdaságtörténet európai hírű művelője:

— *Magyarországnak olyan kulturintézményei vannak, amikről mi, osztrákok, a közvetlen közelben sejtélemmel sem birtunk. A Nemzeti Muzéum őstörténeti gyűjteménye olyan gazdag anyagot ölel föl, hogy mindenképpen méltó ahhoz a történettudományi munkához, ami Magyarországon folyik.*

Joseph Bayer.

a bécsi állami természettudományi muzeum igazgatója:

— *A magyar lélek mélyen bensőséges és eredeti kulturát teremtett magának. Nagy tisztelettel vagyok a magyar kultúra iránt és éppen azért megengedhetem magamnak, hogy egy-két kritikai szót ejtsek a budapesti muzeumi viszonyokról.*

— *A Nemzeti Muzéum római és középkori anyaga világos termekben van fölállítva, bár inkább népszerű, mint szigorúan tudományos szempontok alapján.*

— *Az őstörténeti anyag azonban valószínűleg vigasztalan és siralmas látvány volna, ha nem tudná az ember, hogy a muzeum vezetőjében: Hóman Bálint személyében és kitűnő tudományos szakembereiben — mint Bella Lajos, Hillebrand Ferenc, Tompa Ferenc — megvan a törhetetlen akarat, hogy rendet teremtsenek a kaoszban.*

— *Ez azonban csak akkor fog sikerre vezetni, ha egy nagy terem helyett négy terem áll a gyűjtemény rendelkezésére. Akkor majd előkerülhetnek azok az őstörténeti kincsek, amelyek most ládákból, szekrények és ablakok zugaiban szunynyadnak, hogy másodszori kiadásuk révén a tudományos kutatásnak hozzáférhetőek legyenek. A lomtárban heverő anyagból olyan gyűjteményt lehetne összeállítani, amelyet csak kevés város mutathat föl. Nem szabad elfelejtenünk, hogy Magyarország fekvésénél és természeti viszonyainál fogva valószínűleg paradicsoma volt az őseMBERnek és hogy Magyarország a bronzkorszakban elsőrangú kulturális centrum volt.*

— *Budapest aránylag csekély költséggel a szellemi emberiség bucsujáráhelye lehetne, ha ezeket a kincseket megfelelő muzeumokban tudná a magyar kormány elhelyezni.*

A fenti nyilatkozatokból az egész világ tudományos közvéleménye elé tárul, hogy Budapest muzeumainak anyaga olyan kincset képvisel, amellyel kevés külföldi város dicsekedhetik. Ez a nagy kincs azonban véka alatt hever. A magyar társadalomnak és a hivatalos kormánytényezőknél feladata lesz, hogy ezek az értékek napvilágra kerüljenek és az európai tudományos nivóhoz méltó épületben nyerjenek elhelyezést.